

สมรรถนะในการปฏิบัติงานและสภาพแวดล้อมภายในองค์กร
ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ
ของสำนักงานอัยการสูงสุด

Operational competency and internal environment affecting the
budget disbursement efficiency of the Office of The Attorney General

จรรีรัตน์ อาดเวียง¹ กนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธิ์²
Jareerat Adwiang, Kanoksak Sukwatanasinit

บทคัดย่อ (Abstract)

การศึกษาเรื่องสมรรถนะในการปฏิบัติงานและสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะในการปฏิบัติงานและสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างคือนักวิชาการเงินและบัญชีจากประชากร จำนวน 372 คน ใช้วิธีการของ Taro Yamane กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 193 คน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และได้นำข้อมูลไปประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการวิเคราะห์ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 91.70 มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 41.97 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 75.65 และมีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 6 – 10 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 44.04 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะในการปฏิบัติงานและสภาพแวดล้อมภายในองค์กรส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย ด้านกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ และด้านการบริหารงบประมาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05

คำสำคัญ (Keywords): สมรรถนะในการปฏิบัติงาน; สภาพแวดล้อมภายในองค์กร; ประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ

Received 2023-05-07 Revised: 2023-05-26 Accepted: 2023-05-26

¹ นักศึกษาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม, school of Accountancy, Sripatum University. Corresponding Author e-mail: tonaor7118@gmail.com

² คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม, school of Accountancy, Sripatum University.

Abstract

The objective of this study was to investigate operational competency and internal environment affecting the budget disbursement efficiency of the Office of The Attorney General. This study was conducted by exploring the population of 372 financial and accounting technical officers. Based on Taro Yamane's formula, the sample size was determined to be 193. This was quantitative research. The questionnaire was used as a tool for collecting data. Data collected were then processed using software package. Data were analyzed using statistics to determine frequency, percentage, and standard deviation, Pearson correlation analysis and multiple regression analysis to test the hypothesis with statistical significance levels of 0.01 and 0.05. The major findings indicated that most of the respondents were females (n = 177, representing 91.70 percent), aged 41-50 years (n= 81 people, representing 41.97 percent), graduated with a bachelor's degree (n= 146 people, representing 75.65 percent), and had a service length between 6 and 10 years (n= 85 , representing 44.04 percent). From the respondents' opinions, operational competency and internal environment positively affected the budget disbursement efficiency of the Office of The Attorney General in terms of disbursement meeting the target, disbursement process and budget management with statistical significance levels of 0.01 and 0.05.

Keywords: operational competency; internal environment; budget disbursement

บทนำ (Introduction)

งบประมาณถือว่าเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญในการผลักดันนโยบายและมาตรการด้านต่าง ๆ ของรัฐบาล เพื่อให้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลสามารถขับเคลื่อนต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม เกิดผลสัมฤทธิ์และประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน หากรัฐบาลสามารถใช้จ่ายเงินงบประมาณได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง จะสามารถพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศและสร้างเศรษฐกิจได้อย่างมหาศาล โดยรัฐบาลต้องใช้จ่ายและจัดสรรงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพนำไปสู่การพัฒนาประเทศต่าง ๆ เช่น โครงการพัฒนาทางการศึกษา โครงการด้านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภายในประเทศ โครงการพัฒนาทางด้านการค้า หรือโครงการในด้านการลงทุนเพื่อก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอย่างแท้จริง รัฐบาลจึงได้มีแนวทางการบริหารจัดการการใช้จ่ายภาครัฐ โดยให้

ความสำคัญกับการเร่งรัดการสร้างรายได้ของประชาชนภายในประเทศ เพื่อเป็นการกระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 255 ได้กำหนดให้องค์กรอัยการเป็นองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ และตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. 2553 มาตรา 7 กำหนดให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นส่วนราชการที่มีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น และเป็นนิติบุคคล โดยมีอัยการสูงสุดเป็นผู้บังคับบัญชาและเป็นผู้แทนนิติบุคคล สำนักงานอัยการสูงสุดมีพันธกิจในการเป็นกลไกที่สำคัญในกระบวนการยุติธรรม และต้องดำเนินงานเช่นเดียวกับหน่วยงานของรัฐในฝ่ายบริหาร โดยภาระหลักในด้านต่าง ๆ ดังนี้ การอำนวยความสะดวกทางอาญา การรักษาผลประโยชน์ของรัฐ การคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน แต่อย่างไรก็ดี สำนักงานอัยการสูงสุดยังคงได้รับจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาล โดยได้นำงบประมาณที่ได้รับจัดสรรดังกล่าวมาใช้จ่ายตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้นการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุดจึงมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญของรัฐบาลโดยตรง หากสามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้ตามมาตรการเร่งรัดติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณประจำปี โดยมุ่งเน้นให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบาย และสามารถนำนโยบายของรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิผล

จากสาเหตุดังที่กล่าวมาข้างต้นผู้ศึกษา จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาสมรรถนะในการปฏิบัติงานและสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเบิกจ่ายงบประมาณให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการเบิกจ่ายงบประมาณในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด
2. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักวิชาการเงินและบัญชีของสำนักงานอัยการสูงสุด จำนวนทั้งสิ้น 372 คน โดยการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane (1973) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากร 193 คน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านงบประมาณ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย สำหรับเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยครั้งนี้ แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาได้รับการตรวจสอบแล้วมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.67 – 1.00

2. ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจากประชากรอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด จากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของคอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.959

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดส่งและเก็บรวบรวมแบบสอบถามทางออนไลน์ (Google Form) จากกลุ่มตัวอย่างจนครบจำนวนทั้งหมด 193 ตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การวิเคราะห์สัมพัทธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 91.70 มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 41.97 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 75.65 และมีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 6 – 10 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 44.04

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 (S.D.= 0.52) เมื่อเรียงลำดับของค่าเฉลี่ยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ กฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.40 (S.D.= 0.59) รองลงมาคือ ความรู้ ความสามารถและความชำนาญงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากับ 4.05 (S.D.= 0.52) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การวางแผนการทำงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากับ 4.01 (S.D.= 0.47) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน พบว่า โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 (S.D.= 0.45) เมื่อเรียงลำดับของค่าเฉลี่ยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ รูปแบบการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.65 (S.D.= 0.41) รองลงมาคือ โครงสร้างองค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.62 (S.D.= 0.50) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ วัฒนธรรมองค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.40 (S.D.= 0.43) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ พบว่า โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 (S.D.= 0.43) เมื่อเรียงลำดับของค่าเฉลี่ยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.59 (S.D.= 0.47) รองลงมาคือ ด้านการบริหารงบประมาณมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.31 (S.D.= 0.41) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากับ 4.23 (S.D.= 0.41) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม พบว่า มีค่าความสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.209 - 0.752 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.80 แสดงว่าไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearty)

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

สมมติฐานที่ 1 สมรรถนะในการปฏิบัติงาน ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย

ตารางที่ 1 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน สมรรถนะในการปฏิบัติงาน ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย

สมรรถนะในการปฏิบัติงาน	ด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย						
	B	Std.	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	1.218	0.226		5.401	0.000		
ความรู้ ความสามารถและ ความชำนาญงาน	0.206	0.055	0.261	3.754	0.000**	0.557	1.794
การวางแผนการทำงาน	0.349	0.048	0.402	7.273	0.000**	0.881	1.135
กฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติ	0.177	0.046	0.254	3.817	0.000**	0.608	1.645
n = 193, R = 0.700, R ² = 0.490, F = 60.573, Sig. = 0.000*, Durbin – Watson = 1.807							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 1 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สมรรถนะในการปฏิบัติงาน ด้านความรู้ ความสามารถและความชำนาญงาน ด้านการวางแผนการทำงาน และด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติ มีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งค่า Sig ของตัวแปรมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ คือ

0.01 แสดงให้เห็นว่าสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ด้านความรู้ ความสามารถและความชำนาญงาน ด้านการวางแผนการทำงาน และด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนั้น จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 2 สมรรถนะในการปฏิบัติงาน ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐานสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ

สมรรถนะในการปฏิบัติงาน	ด้านกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ						
	B	Std.	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	1.382	0.230		6.007	0.000		
ความรู้ ความสามารถและความชำนาญงาน	0.216	0.056	0.140	2.258	0.025*	0.557	1.794
การวางแผนการทำงาน	0.110	0.049	0.111	2.253	0.025*	0.881	1.135
กฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติ	0.512	0.047	0.643	10.851	0.000**	0.608	1.645
n = 193, R = 0.772, R ² = 0.596, F = 93.125, Sig. = 0.000*, Durbin – Watson = 1.895							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สมรรถนะในการปฏิบัติงาน ด้านความรู้ ความสามารถและความชำนาญงาน และด้านการวางแผนการทำงาน มีค่า Sig เท่ากับ 0.025 สำหรับด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติ มีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งค่า Sig ของตัวแปรมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ คือ 0.01 และ 0.05 แสดงให้เห็นว่าสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ด้านความรู้ ความสามารถและความชำนาญงาน ด้านการวางแผนการทำงาน และด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ดังนั้น จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานที่ 3 สมรรถนะในการปฏิบัติงาน ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านการบริหารงบประมาณ

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านการบริหารงบประมาณ

สมรรถนะในการปฏิบัติงาน	ด้านการบริหารงบประมาณ						
	B	Std.	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	2.025	0.219		9.233	0.000		
ความรู้ ความสามารถและความชำนาญงาน	-0.113	0.053	-0.143	-2.117	0.036*	0.557	1.794
การวางแผนการทำงาน	0.093	0.047	0.107	1.982	0.049*	0.881	1.135
กฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติ	0.539	0.045	0.776	11.974	0.000**	0.608	1.645
n = 193, R = 0.719, R ² = 0.517, F = 67.475, Sig. = 0.000*, Durbin – Watson = 1.715							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สมรรถนะในการปฏิบัติงาน ด้านความรู้ ความสามารถและความชำนาญงาน มีค่า Sig เท่ากับ 0.036 ซึ่งค่า Sig ของตัวแปรมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ คือ 0.05 แสดงให้เห็นว่าสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ด้านความรู้ ความสามารถและความชำนาญงาน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านการบริหารงบประมาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับด้านการวางแผนการทำงาน มีค่า Sig เท่ากับ 0.049 และด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติ มีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งค่า Sig ของตัวแปรมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ คือ 0.01 และ 0.05 แสดงให้เห็นว่าสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ด้านการวางแผนการทำงาน และด้านกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติ ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านการบริหารงบประมาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 3

สมมติฐานที่ 4 สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐานสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร	ด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย						
	B	Std.	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	2.007	0.333		6.023	0.000		
วัฒนธรรมองค์กร	-0.076	0.074	-0.081	-1.027	0.306	0.657	1.523

รูปแบบการบริหารจัดการ	0.419	0.081	0.421	5.177	0.000**	0.620	1.612
โครงสร้างองค์กร	0.133	0.061	0.162	2.182	0.030*	0.740	1.352

$n = 193$, $R = 0.475$, $R^2 = 0.225$, $F = 18.334$, $\text{Sig.} = 0.000^*$, Durbin – Watson = 2.312

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ด้านวัฒนธรรมองค์กร มีค่า Sig เท่ากับ 0.306 ซึ่งค่า Sig ของตัวแปรมีความมากกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ คือ 0.05 แสดงให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ด้านวัฒนธรรมองค์กร ไม่ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับด้านรูปแบบการบริหารจัดการ มีค่า Sig เท่ากับ 0.000 และด้านโครงสร้างองค์กร มีค่า Sig เท่ากับ 0.030 แสดงให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ และด้านโครงสร้างองค์กร ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ดังนั้น จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 4

สมมติฐานที่ 5 สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐานสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร	ด้านกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ						Toleranc e	VIF
	B	Std.	Beta	t	Sig.			
ค่าคงที่ (Constant)	-0.268	0.248		-1.078	0.282			
วัฒนธรรมองค์กร	0.350	0.055	0.325	6.332	0.000**	0.657		1.523
รูปแบบการบริหารจัดการ	0.541	0.060	0.475	8.980	0.000**	0.620		1.612
โครงสร้างองค์กร	0.174	0.045	0.185	3.828	0.000**	0.740		1.352

$n = 193$, $R = 0.820$, $R^2 = 0.672$, $F = 129.188$, $\text{Sig.} = 0.000^*$, Durbin – Watson = 2.469

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ และด้านโครงสร้างองค์กร มีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งค่า Sig ของตัวแปรมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ คือ 0.01 แสดงให้เห็นว่า สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ และด้านโครงสร้างองค์กร ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนั้น จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 5

สมมติฐานที่ 6 สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านการบริหารงบประมาณ

ตารางที่ 6 ผลการทดสอบสมมติฐานสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านการบริหารงบประมาณ

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร	ด้านการบริหารงบประมาณ						
	B	Std.	Beta	t	Sig.	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	0.876	0.279		3.140	0.002		
วัฒนธรรมองค์กร	0.363	0.062	0.388	5.862	0.000**	0.657	1.523
รูปแบบการบริหารจัดการ	0.240	0.068	0.241	3.542	0.000**	0.620	1.612
โครงสร้างองค์กร	0.156	0.051	0.191	3.063	0.003**	0.740	1.352
n = 193, R = 0.675, R ² = 0.456, F = 52.807, Sig. = 0.000*, Durbin – Watson = 2.083							

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 6 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ด้านวัฒนธรรมองค์กร และด้านรูปแบบการบริหารจัดการ มีค่า Sig เท่ากับ 0.000 และด้านโครงสร้างองค์กร มีค่า Sig เท่ากับ 0.003 แสดงให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ และด้านโครงสร้างองค์กร ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านการบริหารงบประมาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ดังนั้น จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 6

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยในครั้งนี้เป็นไปตามสมมติฐานและวัตถุประสงค์ในการวิจัย โดยผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

สมรรถนะในการปฏิบัติงานและสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 เป็นไปได้ว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการ

เบิกจ่ายงบประมาณมีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับกฎหมายระเบียบข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีการวางแผนการทำงาน ทำให้สามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้ตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ด้านการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลทิพย์ คงสวัสดิ์พร (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ 2556 ของกรมที่ดิน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณ 2556 ของกรมที่ดิน ได้แก่ การวางแผนการทำงาน ทักษะความชำนาญงาน และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05 โดยได้อภิปรายไว้ว่า บุคลากรที่มีทักษะ ความชำนาญงานมาก มีการวางแผนการทำงาน รวมถึงบุคลากรที่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานนั้นจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณได้มากกว่าบุคคลที่ไม่มีทักษะความชำนาญงาน ไม่มีการวางแผนการทำงาน และไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรชนก เพิ่มคำ (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของกรมทางหลวง สังกัดส่วนกลาง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านทักษะความรู้ความสามารถและชำนาญงาน และด้านการวางแผนการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของกรมทางหลวง สังกัดส่วนกลาง โดยได้อภิปรายไว้ว่า เจ้าหน้าที่ที่มีทักษะสูง ไม่ว่าจะจากประสบการณ์ในการทำงานหรือการได้รับการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ และภายในมีการวางแผนการทำงาน ก็จะส่งผลให้มีประสิทธิภาพในการเบิกจ่ายงบประมาณสูงตามไปด้วย

สมรรถนะในการปฏิบัติงานและสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 เป็นไปได้ว่า ผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายงบประมาณ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบข้อปฏิบัติที่ใช้ในการปฏิบัติงาน มีความชำนาญงาน รวมทั้งผู้บริหารมีการเร่งรัดและติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ทำให้สามารถดำเนินการตามกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณงบประมาณอย่างได้ถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณด้านกระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ร.ต.หญิง พิมพ์ศักดิ์ เล็กใจเชื้อ (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านการเบิกจ่ายในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) ของกรมการเงินทหารบก ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านความรู้ในวิชาชีพทางด้านการทำบัญชี มีอิทธิพลทางบวกต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านเบิกจ่ายภายในรอบบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชร สท่อนดี (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ทักษะความรู้ความสามารถ รูปแบบการบริหารจัดการ และวัฒนธรรมองค์กร ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้อภิปรายไว้ว่า เจ้าหน้าที่ที่มีทักษะ ความรู้ความสามารถมาก มีความคิดและ

ความเชื่อจนกลายเป็นพฤติกรรมในการปฏิบัติงานมีความสอดคล้องกับเป้าหมายองค์กร รวมถึงผู้บริหารมีการบริหารจัดการที่ดี มีความเอาใจใส่ ก็ส่งผลให้ระดับประสิทธิผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีสูงมากขึ้นไปด้วย

สมรรถนะในการปฏิบัติงานและสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ของสำนักงานอัยการสูงสุด ด้านการบริหารงบประมาณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 เป็นไปได้ว่า รูปแบบการบริหารจัดการที่ดี และโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม รวมทั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายงบประมาณยึดพันธกิจขององค์กรเป็นเป้าหมายในการทำงานอย่างเต็มที่ ทำให้สามารถปฏิบัติงานด้านการเบิกจ่ายงบประมาณได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดิน ปรัชญพฤทธิ์ (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงบประมาณ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างองค์กรและรูปแบบการบริหารจัดการ ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้อภิปรายไว้ว่า ผู้บริหารจะต้องตระหนักถึงความสำคัญในการจัดโครงสร้างองค์กรให้สอดคล้องกับงบประมาณและควรจัดเครื่องมืออุปกรณ์ที่จำเป็นในการบริหารงบประมาณให้ครบถ้วนเพื่อให้การบริหารงบประมาณเป็นไปด้วยความรวดเร็วถูกต้อง และรูปแบบการบริหารจัดการที่เป็นระบบก็จะสามารถทำให้การบริหารงบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทนา ศรีชัยมูล (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา โดยได้อภิปรายไว้ว่า อาจเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจเพื่อให้การบริหารจัดการเกิดความคล่องตัว โดยเน้นการวางแผนและการกำหนดเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจน รวมถึงเจ้าหน้าที่ที่มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

1.1 ผลการศึกษานับสนุนหน่วยงานภาครัฐ สามารถนำผลการศึกษาไปปรับใช้เพื่อใช้ในการพัฒนาความสามารถของบุคลากร เช่น การฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายระเบียบเกี่ยวกับด้านการเงิน บัญชี และงบประมาณ เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น

1.2 ผลการศึกษาวิจัยสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน บัญชี และงบประมาณสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้นในทักษะด้านความรู้ความสามารถ

1.3 ผลการศึกษานับสนุนด้านอื่น ๆ เพื่อให้ทราบผลกระทบของสมรรถนะในการปฏิบัติงานและสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ

และผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการศึกษาในครั้งนี้ไปศึกษาต่อยอดโดยการศึกษาปัจจัยในเรื่องอื่น ๆ เพิ่มเติม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ เช่น ทักษะความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านจรรยาบรรณ เป็นต้น

2.2 การศึกษางานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ หากมีผู้สนใจศึกษาเรื่องนี้ต่อไปควรทำการศึกษาในเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก รวมทั้งความคิดเห็นที่หลากหลายมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- กมลทิพย์ คงสวัสดิ์พร (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ 2556 ของกรมที่ดิน. (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสยาม).
- กรชนก เพิ่มคำ (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณของกรมทางหลวงสังกัดส่วนกลาง. (ค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง. (2566). มาตรการเร่งรัดติดตามการใช้จ่ายเงินปี งบประมาณ พ.ศ. 2566. สืบค้นเมื่อ 11 มีนาคม 2566, จากเว็บไซต์ : <https://www.cgd.go.th>
- ร.ต.หญิง พิมพ์กมล เล็กใจเชื้อ (2564). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีด้านการเบิกจ่ายในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ แบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ของกรมการเงินทหารบก. (ค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม).
- วัชร สทอนดี (2559). ปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (ค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- ดิน ปรัชญพฤทธิ (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร. วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์.
- นันทนา ศรีชัยมูล (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).